

Młodzi głosują: wybory 2025

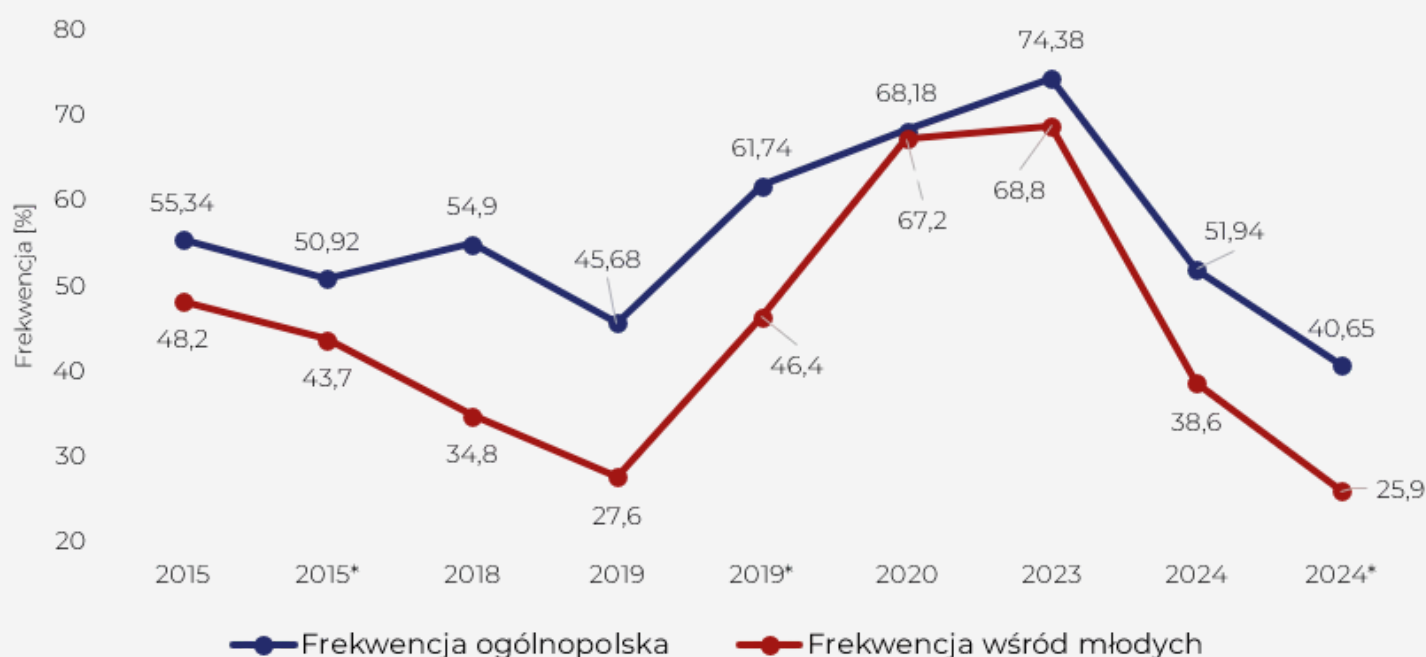
Raport z badania ankietowego przed
wyborami prezydenckimi 2025

Młodzi i wybory

Głos młodych się liczy – to wiemy nie od dziś. Wybory parlamentarne w 2023 roku pokazały, że młodemu pokoleniu nie są obojętne sprawy państwa i chcą brać czynny udział w kształtowaniu polskiej polityki. Frekwencja ogólnopolska wyniosła rekordowe 73,97%^[1], a wśród młodych – 68,8%^[2]. Ten trend jednak długo się nie utrzymał. Już pół roku później, podczas wyborów samorządowych, frekwencja znacząco spadła – także wśród młodych.

Trendy frekwencyjne

Każde wybory są ważne

Na niską frekwencję wpłynęło wiele czynników: trudności ze zmianą miejsca głosowania, osłabienie kampanii profrekwencyjnych, rozczarowanie politykami oraz popularne **przekonanie, że istnieją wybory mniej lub bardziej ważne.**

W tej „hierarchii” najwyższe miejsce pod względem frekwencji zajmują wybory prezydenckie, natomiast najniższe – do Parlamentu Europejskiego. Utrzymanie wysokiego poziomu zaangażowania społecznego we wszystkich typach wyborów jest kluczowe dla rozwoju demokracji. Tymczasem **partiom politycznym nie zależy już na wysokiej frekwencji, a na zmobilizowaniu ich własnego elektoratu.** To fundamentalna różnica między kampaniami profrekwencyjnymi a kampaniami wyborczymi.

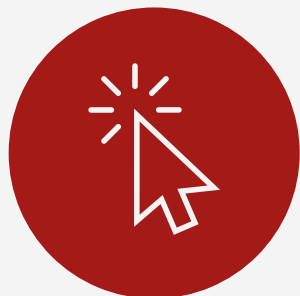
Jacy są młodzi?

Młodzi będą głosować, choć niekoniecznie tak, jak chcieliby tego starsi. To naturalna kolej rzeczy. Konflikt międzypokoleniowy narasta, a obie strony próbują się nawzajem albo zdemobilizować, albo przekonać do swoich racji.

Młodzi są różni – **nie da się wrzucić ich poglądów do jednego worka.** Takie uproszczenie, choć kuszące, jest przede wszystkim nieprawdziwe.

Jak więc jest naprawdę? Czym kierują się młodzi przy podejmowaniu decyzji i co do nich przemawia? Postanowiliśmy zbadać preferencje młodych wyborców w kontekście wyborów prezydenckich w 2025 roku. Przeprowadziliśmy internetowe badanie ankietowe (CAWI), w którym uczestnikom zadaliśmy 10 pytań. Nie chcieliśmy oceniać ich stereotypowo ani zakładać z góry żadnych wyników. Nasze jedyne założenie było proste – młodzi mają głos. **Badanie nie jest sondażem.**

W skrócie

Metoda

CAWI

Czas trwania

Marzec-maj

Odpowiedzi

500+

Pytań

10

Co wzięliśmy pod uwagę?

Za młodego wyborcę uznajemy obywatela Polski w wieku od 18 do 30 lat, posiadającego czynne prawo wyborcze. Chcieliśmy przyjrzeć się młodemu pokoleniu, unikając jednocześnie przypisywania mu łatki „Gen Z”. Pod uwagę wzięliśmy więc osoby urodzone w latach 1995-2007. Ten dwunastoletni przedział obejmuje zarówno tych, którzy głosują po raz pierwszy, jak i młodych absolwentów studiów. Wiek został podzielony na dwa przedziały: 18-24 oraz 25-30 lat. Taki podział odpowiada typowym etapom życia – pierwsza grupa to najczęściej uczniowie i studenci, druga to młodzi dorośli rozpoczynający dopiero karierę zawodową.

Ponadto w badaniu wzięliśmy pod uwagę również inne czynniki: płeć, poziom wykształcenia, miejsce zamieszkania, deklarowane poglądy polityczne czy pewność oddania głosu.

Ze względu na dużą liczbę zarejestrowanych kandydatów, ograniczyliśmy się do analizy poparcia ośmiorga najpopularniejszych z nich. Każdy uczestnik miał jednak możliwość wskazania poparcia dla innego kandydata.

Jednym z kluczowych elementów badania było zapytanie respondentów o główny powód, dla którego zamierzają oddać głos właśnie na tego kandydata lub tę kandydatkę.

W większości pytań uczestnicy otrzymali możliwość zaznaczenia opcji „inne” i wpisania swojej własnej odpowiedzi. Każda osoba miała również możliwość wprowadzenia swojego komentarza – ich podsumowanie znajdzie się w dalszej części raportu.

Badanie wrapped

Miejsce 1

Adrian Zandberg

Średnia
sondażowa

6,1%

Nasze
badanie

26%

Kogo przyciąga?

**Lewicowi
idealiści**

Miejsce 2

Sławomir Mentzen

Średnia
sondażowa

13%

Nasze
badanie

25%

Kogo przyciąga?

**Prawicowi
rewolucjoniści**

Miejsce 3

Rafał Trzaskowski

Średnia
sondażowa

32,6%

Nasze
badanie

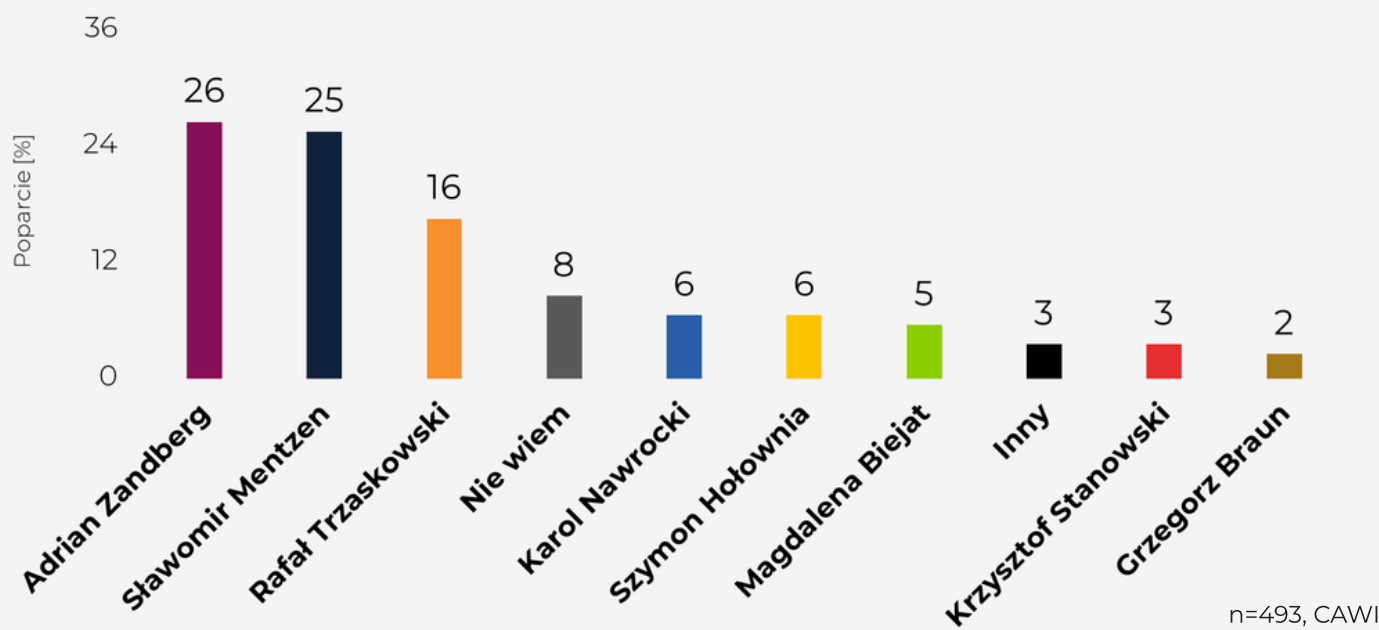
16%

Kogo przyciąga?

**Nowi
centryści**

Nasze wyniki

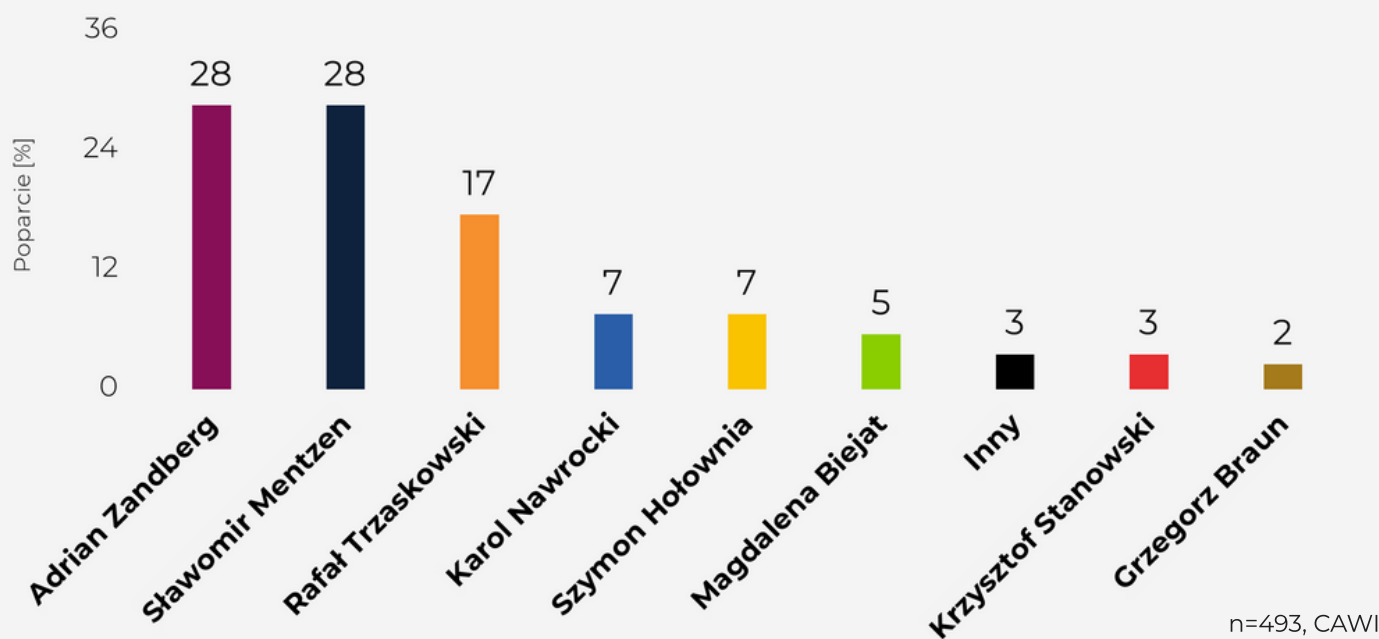
Poparcie

Uzyskane wyniki **wyraźnie odbiegają od tego, jaki jest obecnie układ sił na polskiej scenie polityce, jednak dość trafnie oddają preferencje młodych wyborców.** Wynika to z kilku czynników. Przede wszystkim osób młodych jest w Polsce stosunkowo niewiele – nieco ponad 4,5 mln obywateli, podczas gdy sama grupa 60+ liczy niemal dwa razy więcej (ok. 9,9 mln)[3]. Młodzi niechętnie angażują się w bieżącą politykę, co potwierdza generalnie niska frekwencja w wyborach. Badania pracowni Atlas Intel potwierdzają nasze wyniki: Zandberg i Mentzen uzyskują po ok. 24-25% poparcia, natomiast Trzaskowski – tylko 11%[4]. **Naszą grupą docelową byli głównie studenci** z dużych ośrodków miejskich, którzy stanowili 44% wszystkich respondentów. To tłumaczy wynik kandydata partii Razem. Warto też zauważyć, że Mentzen cieszy się największym poparciem wśród grupy 25-29 lat. Ta grupa stanowiła w naszym badaniu nieco ponad ¼ wszystkich uczestników.

Anty-mainstream

Poparcie (bez niezdecydowanych)

Obserwujemy wyraźną tendencję do głosowania na kandydatów o skrajnych poglądach. Najbardziej rzuca się w oczy **niski wynik kandydata popieranego przez Prawo i Sprawiedliwość**, którego średnie poparcie w sondażach wynosi ok. 25%. Wynik ten zawdzięcza przede wszystkim starszemu elektoratowi – zgodnie z badaniem More in Common [5], aż 35% respondentów w wieku 60+ deklaruje chęć oddania na niego głosu. W młodszej grupie wiekowej na Nawrockiego planowało głosować jedynie 3% respondentów, a wśród wyborców 25-29 lat – 7%. W miarę podobne wyniki w sondażach ogólnopolskich uzyskują Szymon Hołownia, Magdalena Biejał i Grzegorz Braun. Zaskakująco dużą rozpoznawalność zdobyła również **Joanna Senyszyn (ok. 1% poparcia)**, której nie uwzględniliśmy osobno w naszym badaniu. Jej „fenomen” w mediach społecznościowych tylko utwierdza nas w przekonaniu, że kanały te mają **kluczowe znaczenie w kształtowaniu świadomości politycznej młodych wyborców**. Zarówno Mentzen, jak i Zandberg aktywnie prowadzą swoje kampanie właśnie w mediach społecznościowych – wyraźnie przekłada się to na ich popularność wśród młodych.

Znaczenie sociali

Wpływ na rosnące poparcie obu kandydatów niewątpliwie mają media społecznościowe, które pozwalają kandydatom docierać do szerokiego grona odbiorców. Analizując dane pozyskane przez serwis SetiOne[6] zauważamy, że Mentzen tylko w kwietniu 2025 r. uzyskał aż 1 087 690 internetowych wzmianek, a jego treści dotarły do ponad 1,6 mln internautów. Dla porównania Zandberg, mimo niższych zasięgów, w pierwszym tygodniu maja zanotował ponad trzykrotnie wyższy wskaźnik zaangażowania pod swoimi treściami zamieszczanymi w mediach społecznościowych niż kandydat Konfederacji [7].

Daje to nam ciekawy obraz przyszłości, w której Zandberg i Mentzen mogą powoli zastępować Donalda Tuska i Jarosława Kaczyńskiego, tym samym kontynuując duopol na polskiej scenie politycznej. Na takie wnioski jest jednak jeszcze zdecydowanie za wcześnie. Jak wszystko w social mediach, również tematyka wyborcza bywa atrakcyjna tylko przez krótki czas. Stanowi to zasadniczy problem.

W ostatnich latach obserwujemy znaczące zmiany w kontekście zainteresowania młodego pokolenia polityką czy tematami społecznymi. Zauważalna jest natomiast degradacja poziomu merytorycznego, który temu zainteresowaniu towarzyszy. W roku 2018 aż 80% młodych deklarowało zainteresowanie sprawami politycznymi, jednak w 2020 r. wynik ten spadł o 12%. W 2023 r. ów wskaźnik osiągnął tylko 55%. W kolejnym roku zainteresowanie kwestiami publicznymi naszego kraju wzrosło do 68% [8]. Mimo to, wciąż co trzeci młody Polak nie interesuje się polityką, co w oczywisty sposób wpływa na niską frekwencję wyborczą.

Opinia eksperta

„Czerwona kartka”

dr. hab. Bartłomiej Toszek, Uniwersytet Szczeciński

“

W przedstawionym badaniu, dotyczącym preferencji w wyborach kandydatów na stanowisko Prezydenta RP, zdecydowana większość ankietowanych (51% z uwzględnieniem osób niezdecydowanych oraz 56% bez tych osób) opowiedziała się za Adrianem Zandbergiem i Sławomirem Mentzenem, podczas gdy faktyczni liderzy tego wyścigu (Rafał Trzaskowski i Karol Nawrocki) zajęli wśród respondentów dalsze miejsca. [...]. **Wybór Adriana Zandberga lub Sławomira Mentzena będzie bowiem swoistą czerwoną kartką zarówno dla koalicji rządzącej, jak również Zjednoczonej Prawicy, który powinien obu tym środowiskom politycznym wyraźnie uświadomić wysoki poziom niezadowolenia młodych ludzi** ze sposobu sprawowania rządów przed i po wyborach parlamentarnych w 2023 r.

Opinia eksperta

„Zmęczenie duopolem”

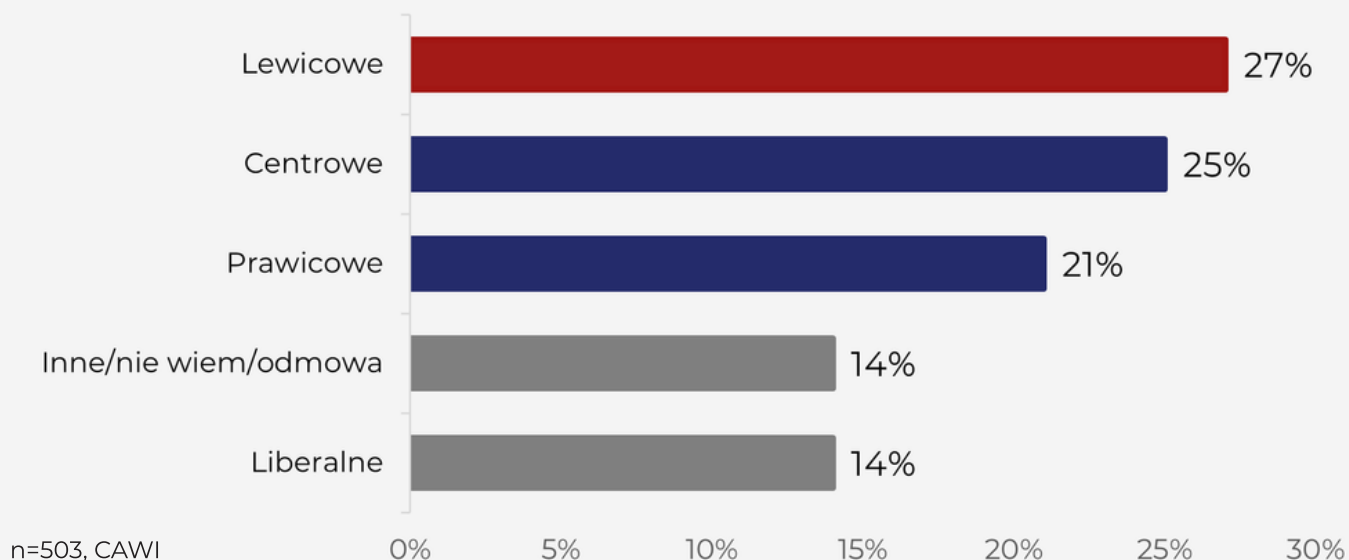
dr hab. Jarosław Szymanek, Centrum Badań Polityki Europejskiej

“

Badanie potwierdza bardzo wyraźnie jedną prawidłowość, mianowicie tę, że ludzie młodzi zmęczeni są duopolem panującym w Polsce. Stąd relatywnie słabe wyniki kandydatów uznawanych za liderów w wyścigu do Pałacu Prezydenckiego, czyli Rafała Trzaskowskiego – i to zwłaszcza, ponieważ poniżej 10% – Karola Nawrockiego. Wyraźną kontestację młodych istniejącego status quo potwierdza też to, że **liderzy rankingu młodych, czyli Adrian Zandberg i Sławomir Mentzen kojarzeni są z otwartym kontestowaniem obecnego układu rządzącego** (który tworzy nie tylko rząd, ale też opozycja, której dziś symbolem jest PiS). Najlepszym potwierdzeniem tego są notowania Magdaleny Biejat (poniżej 5%). Wyniki kandydatki Lewicy tym bardziej uderzają, że młodzi w zdecydowanej większości sami identyfikują się jako zwolennicy lewicy (27%) albo centrum (25%). Na pytanie w związku z tym o relatywnie słaby wynik Magdaleny Biejat odpowiedź musi być taka, że jako część układu koalicji rządowej jest ona, mimo poglądów zdecydowanie lewicowych, nieprzyjmowana przez ludzi młodych, chcących odejścia od duopolu PO-PiS.

Lewica vs prawica

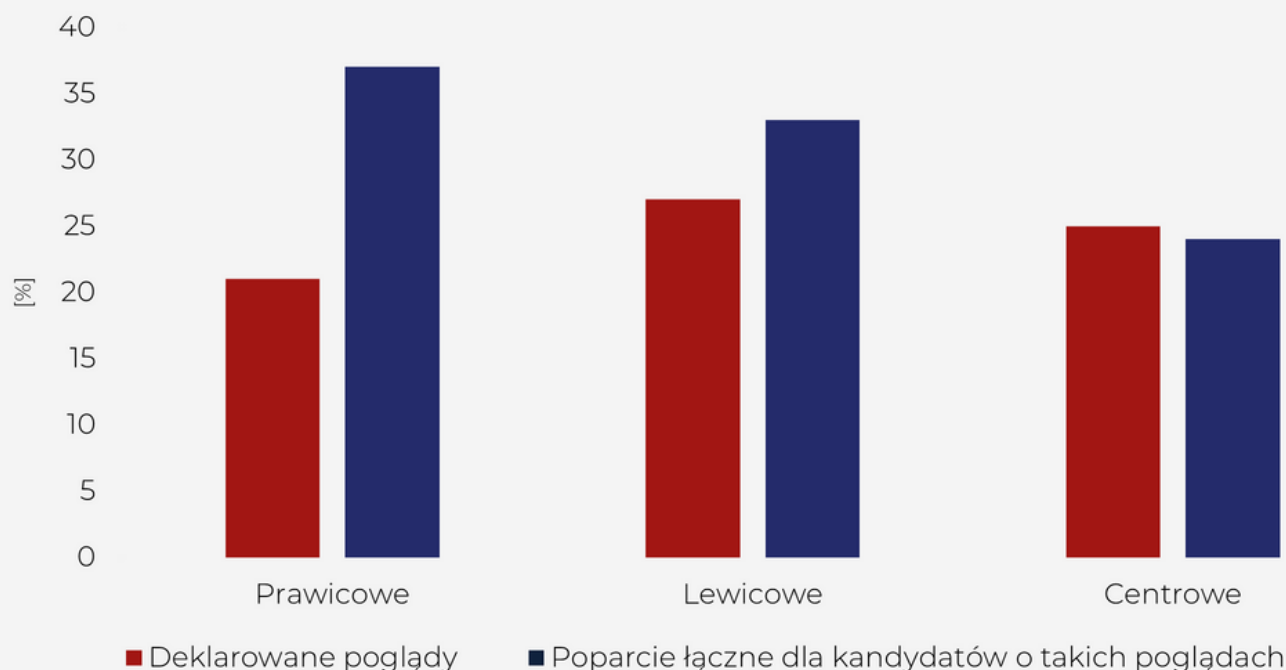
Deklarowane poglądy

Nie jest to klasyczny podział poglądów. Decyzję o dodaniu opcji „liberalne” podjęliśmy świadomie, obserwując młodych wyborców, którzy właśnie w taki sposób często opisują swoje poglądy polityczne. Nie pomyliliśmy się – poparcie dla samego Mentzena okazało się wyższe niż procent respondentów, którzy określają swoje poglądy jako prawicowe. **Aż 30% wyborców Mentzena wybrało opcję „liberalne”,** podczas gdy w przypadku sympatyków Zandberga było to zaledwie 6%.

Lewica vs prawica

Deklaracje vs poparcie

Elektoraty się oczywiście nie sumują – nie to jest celem tej wizualizacji. Na powyższym wykresie widać bowiem wyraźnie, że sympatycy kandydatów prawicowych inaczej opisują swoje poglądy. Tak dużej dysproporcji nie widać w przypadku wyborców kandydatów lewicowych ani tym bardziej w przypadku elektoratu centrowego. To skłania nas ku konkluzji, że tradycyjna skala poglądów oparta o oś „prawica-lewica”, przestaje być wystarczająca.

Opinia eksperta

„Młodość i lewicowość”

dr hab. Jarosław Szymanek, Centrum Badań Polityki Europejskiej

“

Badanie pokazuje pewną prawidłowość, mianowicie, że polityczne preferencje młodych ludzi odbiegają od wszystkich sondaży i symulacji wyborczych uwzględniających ogół populacji. Potwierdza też, że młodzi ludzie odznaczają się bardziej lewicową wrażliwością, a poglądy identyfikowane jako prawicowe czy konserwatywne są w wyraźnej mniejszości. To stale obserwowana tendencja, która potwierdza, że opcja konserwatywno-prawicowa zazwyczaj dojrzewa w czasie, rośnie wraz z człowiekiem, w myśl zasady, że im człowiek bardziej dojrzały, tym bardziej konserwatywny. Dla odmiany **ludzie młodzi są bardziej nastawieni na system redystrybucji, pomocy i wsparcia społecznego co jest cechą identyfikującą lewicowość ale też młodość, która cechuje się większą ogólną wrażliwością, altruizmem i empatią**. Szkoda, że badanie nie uwzględniało kwestii wiary i poglądów religijnych czy też światopoglądowych, co uniemożliwia odpowiedź na pytanie, czy większa obecność poglądów lewicowych ludzi młodych skorelowana jest także z większym ich laicyzmem.

Czym się kierujemy?

Główny powód wyboru

Najwięcej respondentów wybrało opcję „mniejsze zło”, co wskazuje na to, że nie są oni przywiązani do konkretnego kandydata, lecz nie widzą lepszej alternatywy. Co trzeci wyborca Hołowni i co szósty Mentzena wskazał właśnie ten powód. Najbardziej „ideowo” przywiązanymi wyborcami są sympatycy Zandberga – 37% z nich jest skłonna wybrać go ze względu na obietnice wyborcze. Dla 29% wyborców Mentzena głównym powodem poparcia była pozytywna ocena jego dotychczasowej działalności. Obietnice wyborcze okazały się kluczowe dla co szóstego wyborcy kandydata Konfederacji.

27% zwolenników Trzaskowskiego jest skłonna wybrać go jako „mniejsze zło”. Podobnie sprawa dotyczy wyborców Nawrockiego – co trzeci decyduje się oddać na niego głos z powodu braku lepszego kandydata.

Opinia eksperta

„niepewność i rozczarowanie”

dr. hab. Bartłomiej Toszek, Uniwersytet Szczeciński

“

Chociaż preferencje polityczne osób młodych (18 – 30 lat) są rozłożone mniej więcej równo, na co wskazuje niemal ta sama liczba ankietowanych deklarujących poglądy lewicowe, centrowe i prawicowe (odpowiednio 27%, 25% i 21%), to jednak dominującymi czynnikami dokonywania wyborów politycznych jest głosowanie na „mniejsze zło” (a więc niekoniecznie zgodnie ze swoimi przekonaniami) oraz niepewność, co do wartości swoich decyzji (ponieważ aż 55% ankietowanych zakłada możliwość zmiany swojego pierwotnego wyboru). Tendencje te odzwierciedlają **wysoki poziom rozczarowania polityką prowadzoną przez tzw. partie mainstreamowe**, co z kolei przekłada się na wybór kandydatów spoza głównego nurtu politycznego.

Opinia eksperta

Mała polaryzacja

Michał Szachniewicz, analityk polityk publicznych

“

Odpowiedzi udzielone przez młodych wyborców w badaniu wskazują jasno – młodzież jest zmęczona obecnym kształtem sceny politycznej. Widać to po dwóch pierwszych miejscach, które zajęli Adrian Zandberg oraz Sławomir Mentzen. **Mamy tu do czynienia z tzw. „małą polaryzacją”. O ile duża polaryzacja przebiega wzdłuż osi PiS – KO, o tyle ta mniejsza ogniskuje się na rywalizacji pomiędzy Konfederacją a partią Razem.**

Uczestnicy badania najczęściej argumentowali swój wybór „mniejszym złem”, czyli sprzeciwem wobec obecnego *status quo* w polityce. Potwierdza to również narracja samych polityków: Zandberg proponuje „Polskę z krzemu i atomu”, natomiast Mentzen mówi o sprawnym i silnym państwie.

O tym, czy nowy podział będzie się poszerzał zdecyduje to, jakie działania podejmą obydwie środowiska, gdy już opadnie powyborczy kurz. Czy Zandberg i Mentzen staną się bohaterami zbiorowej wyobraźni, czy tylko gwiazdami jednego sezonu – cytując klasyka – czas pokaże.

Czym się kierujemy?

“ —

Ma największe szanse na rozbięcie duopolu.

Wyborca Mentzena

“ —

Jego partia nie rządziła, więc nie ma im czego zarzucić w ogólnym rozrachunku jako działania na szkodę państwa.

Wyborca Mentzena

“ —

Uważam, że Prezydent RP powinien wywodzić się z umiarkowanego środowiska politycznego. Powinien być koncyliacyjny i jednoczyć społeczeństwo.

Wyborca Hołowni

“ —

Ogólna charyzma i osobowość polityka oraz jego poglądy na życie.

Wyborca Nawrockiego

“ —

Komizm aktualnych kandydatów sprawia, że ten kandydat jest najbardziej logiczny.

Wyborca Stanowskiego

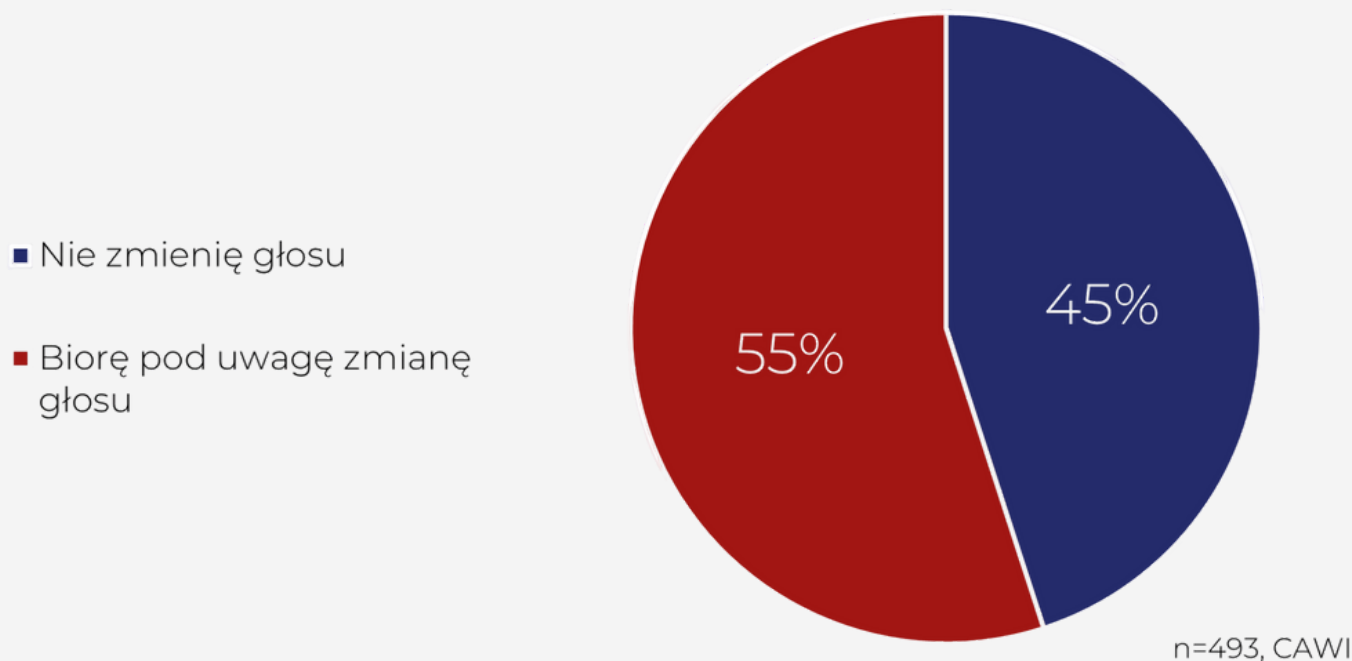
“ —

Najbliżej mi do niej pogładowo, to moja forma protestu, wspieram kobiety.

Wyborczyni Senyszyn

Zmienność decyzji

Pewność wyboru

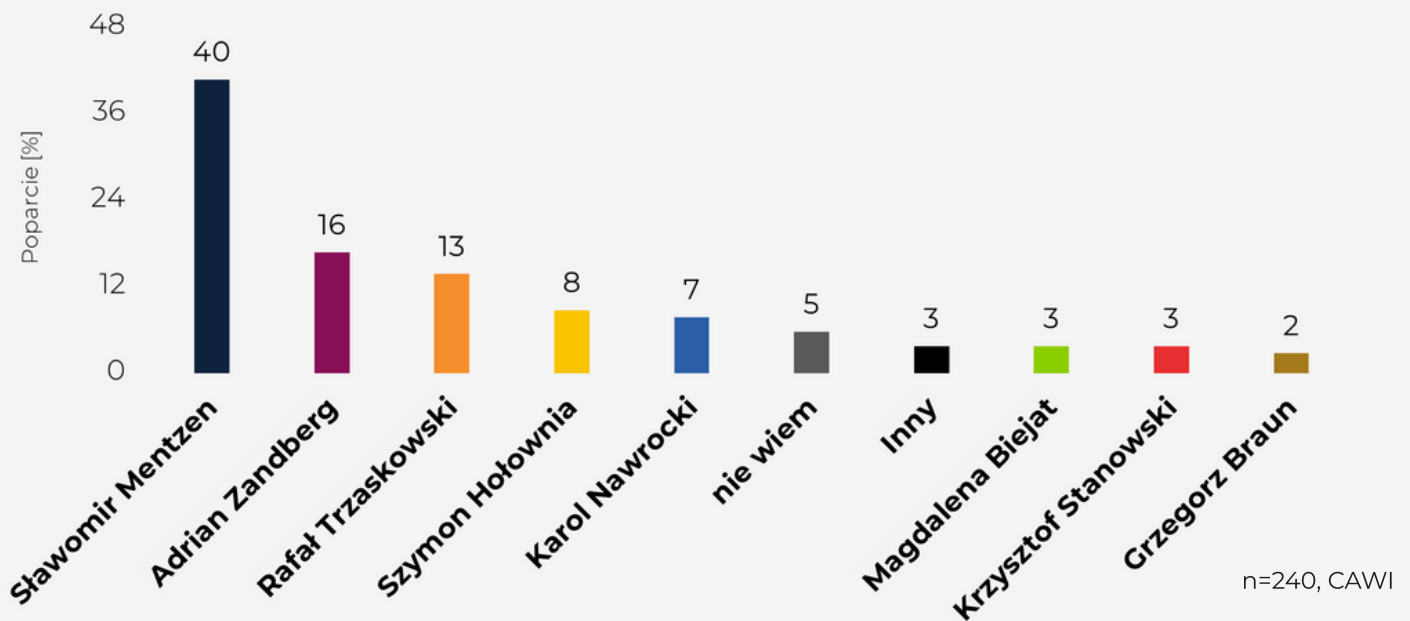

Pytanie o potencjalną możliwość zmiany głosu zostało wprowadzone m.in. ze względu na długi czas trwania badania. Można jednak z dużym prawdopodobieństwem mówić o sporej chwiejności i niepewności wśród młodych wyborców. Dla wielu decydujące są ostatnie 2-3 tygodnie przed wyborami.

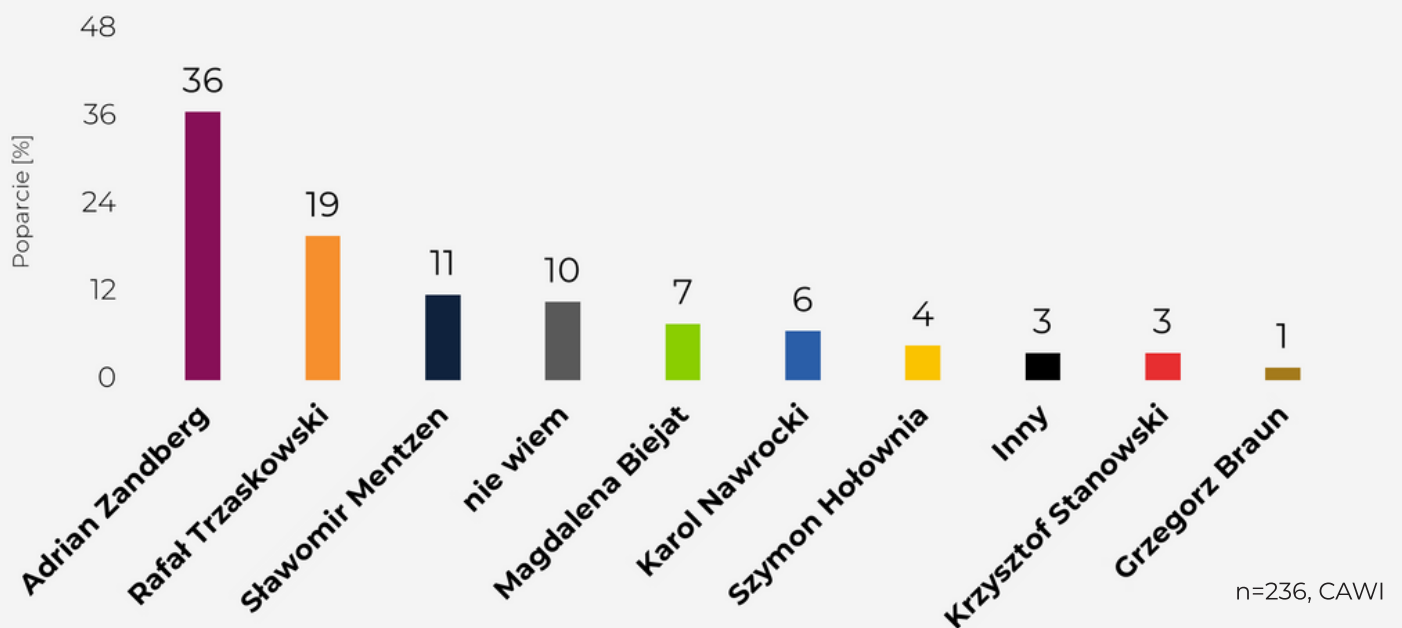
Wśród osób, które zadeklarowały, że na pewno oddadzą głos na jednego z czołowych kandydatów, około połowa dopuszcza możliwość zmiany swojej decyzji. Oznacza to, że co do zasady **żaden kandydat w stawce nie posiada swojego „betonowego elektoratu”**. Może to wynikać m.in. z braku przywiązania do partii politycznych. Dla wielu będą to pierwsze lub jedne z pierwszych wyborów, dlatego części brak „nawyku” głosowania na konkretne ugrupowania. Dodatkowo, jedynie 19% respondentów wskazało poparcie partii jako kluczowy czynnik przy podejmowaniu decyzji. Największe znaczenie miało ono dla wyborców Rafała Trzaskowskiego – wskazało je 30% badanych.

Poparcie

Mężczyźni

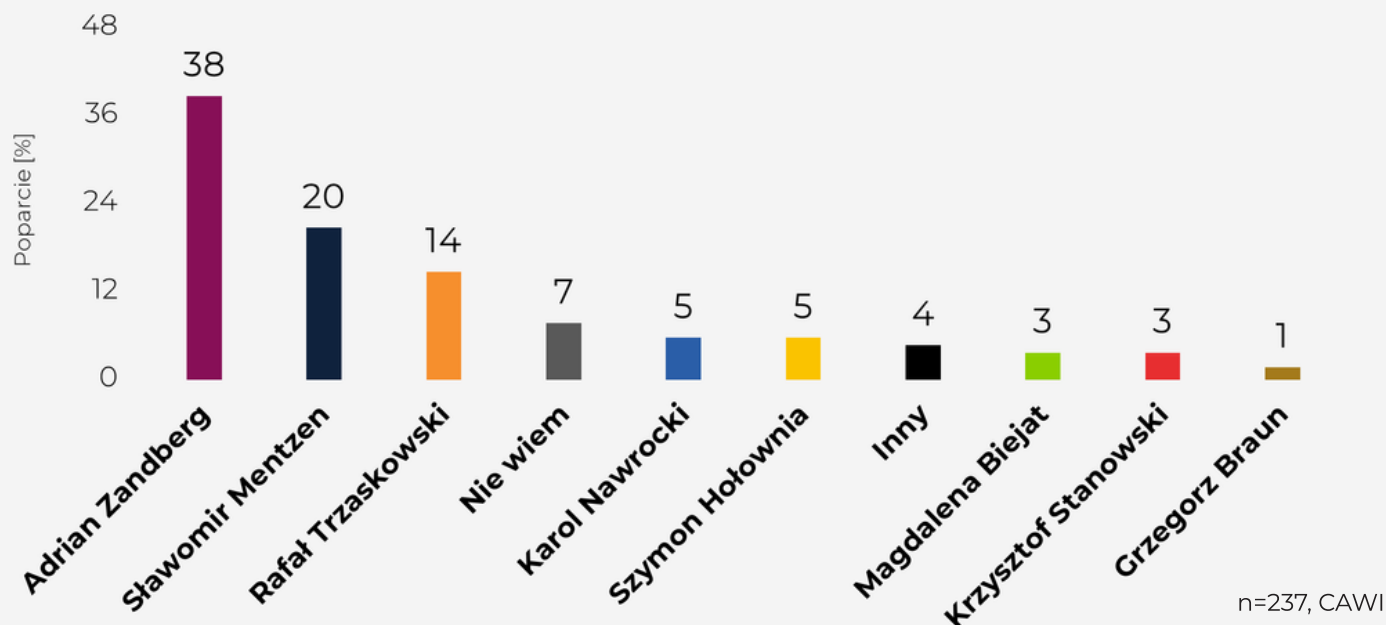

Kobiety

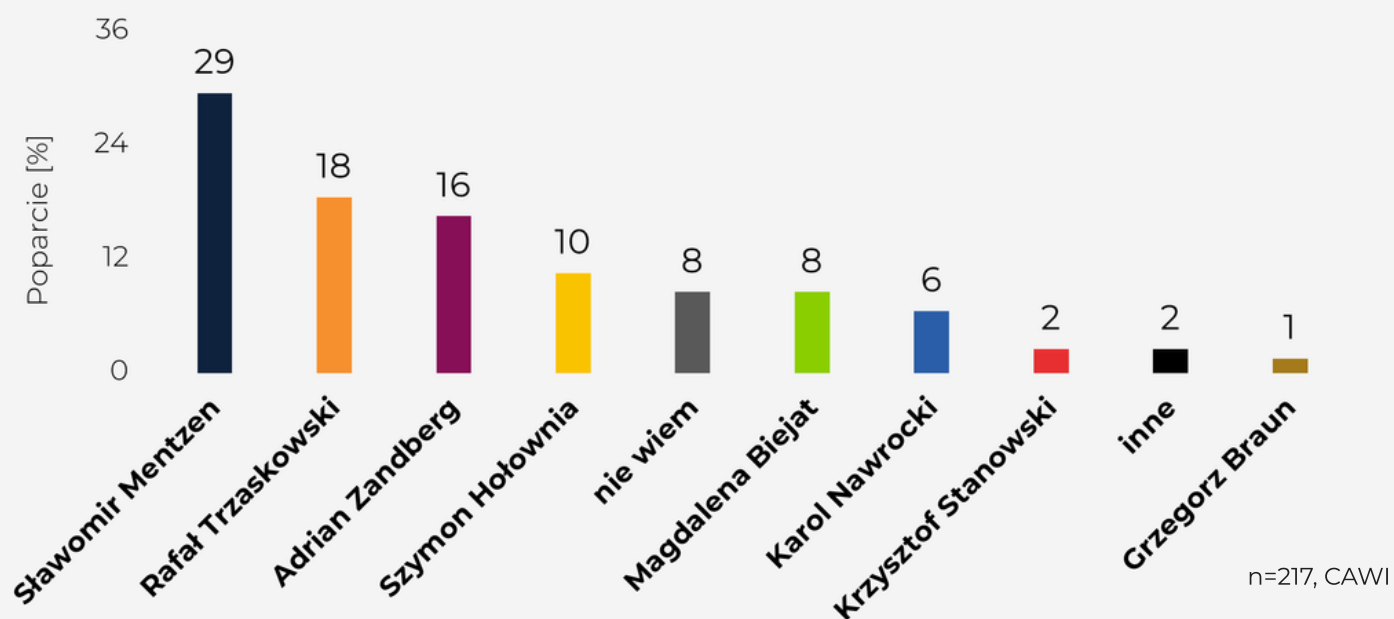

Poparcie

Studenci i uczniowie

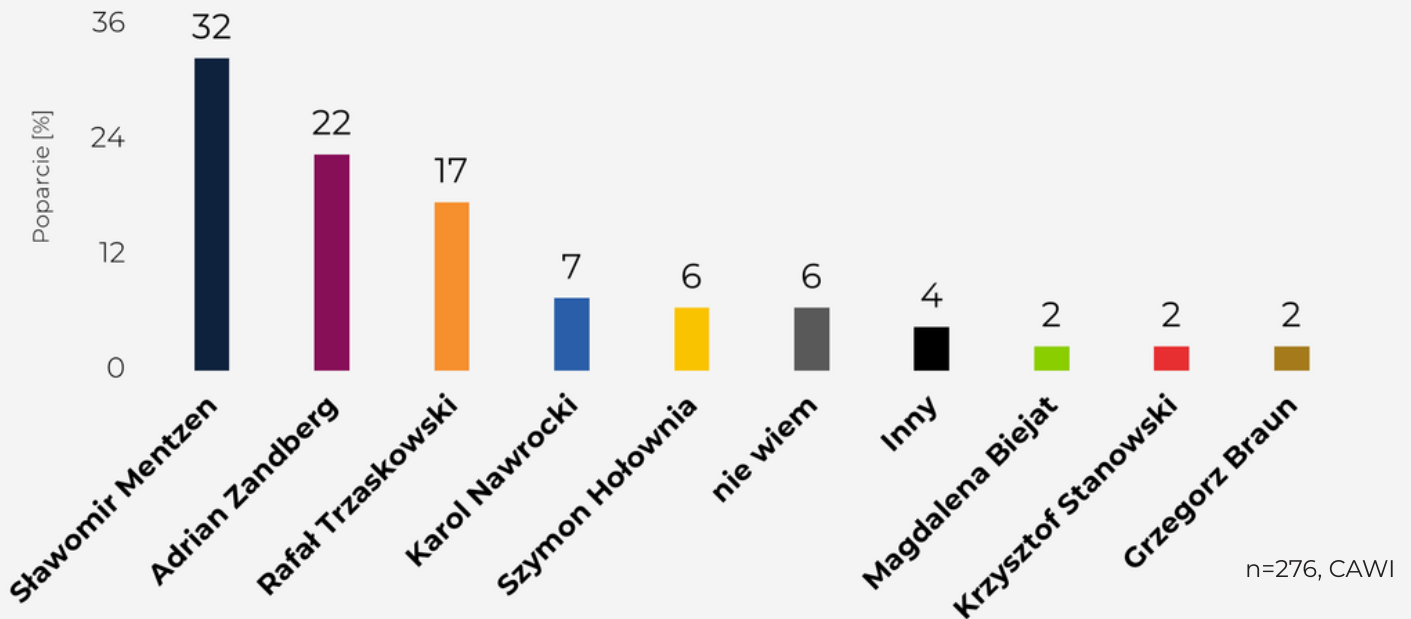

Osoby z wykształceniem wyższym

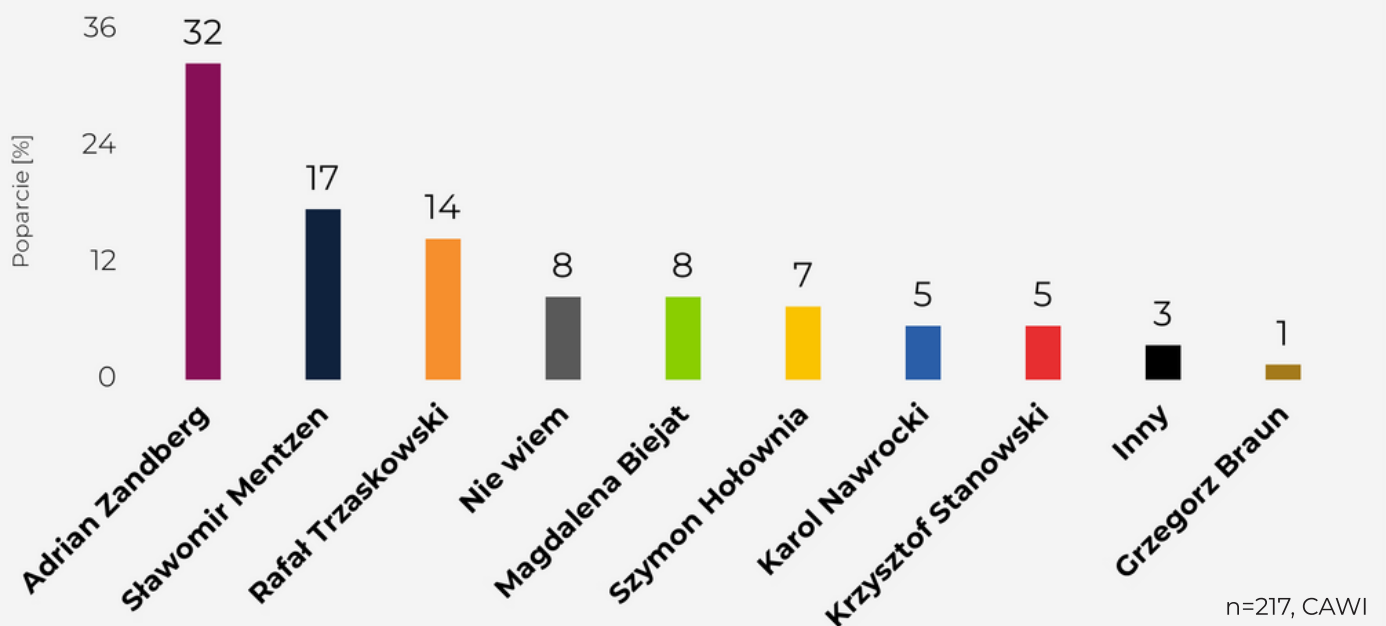

Poparcie

Wsie i miasta do 500 tys. mieszkańców

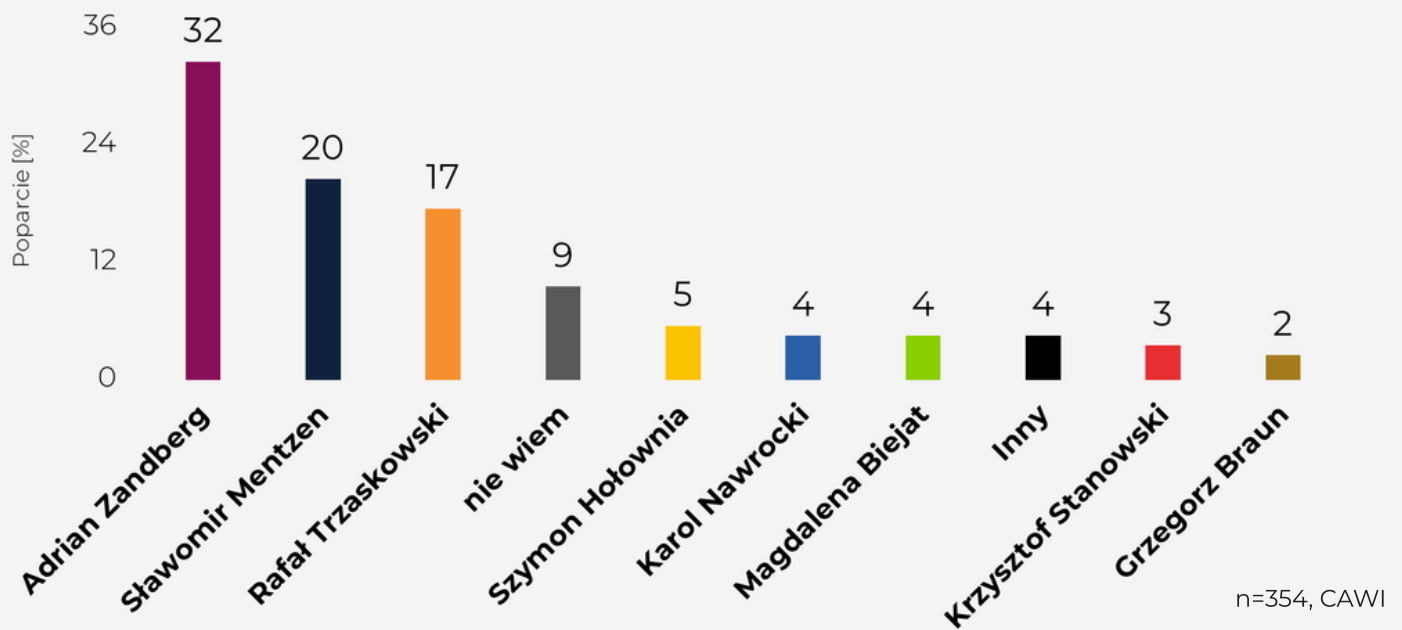

Mieszkańcy wielkich miast

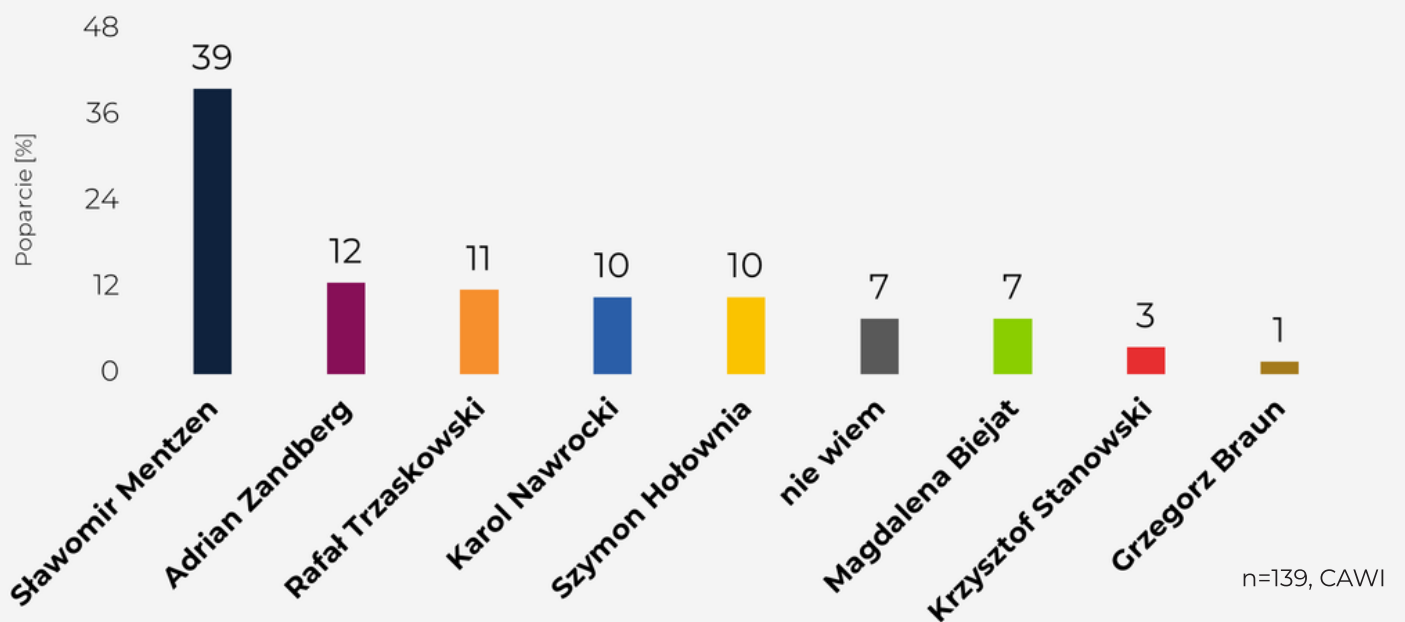

Poparcie

18-24 lata

25-30 lat

Możliwe przyczyny

Głosowanie na polityków spoza mainstreamu może być wyrazem niezadowolenia z obecnego rządu oraz braku zaufania do partii politycznych. Aż 77% młodych osób w przedziale wiekowym od 18 do 24 lat wyraża opinię, że rządzący zdecydowanie bardziej kierują się interesami starszego pokolenia, a w programach wyborczych partii brakuje treści związanych z interesami młodszych wyborców [9]. Wskazuje to również na fiasko działań kampanijnych skierowanych do młodych prowadzonych przez największe ugrupowania. Dotyczy to w szczególności Nawrockiego, którego strategia opiera się w dużej mierze na eksponowaniu siły fizycznej, młodości i witalności. W działaniach Trzaskowskiego ewidentnie brakuje działań skierowanych *stricte* do młodego elektoratu.

Starsza grupa (25-30 lat) zdecydowanie chętniej popiera Mentzena. Podobna tendencja widoczna jest wśród mieszkańców wsi czy ośrodków miejskich poniżej 500 tys. mieszkańców. W przypadku kobiet i mężczyzn obserwujemy niemal lustrzane odbicie. 36% kobiet deklaruje chęć oddania głosu na Zandberga, podczas gdy 40% mężczyzn planuje poprzeć Mentzena. Potwierdza się więc powszechna opinia o bardziej lewicowych poglądach młodych kobiet i skłonności ku prawicowym opcjom wśród młodych mężczyzn.

Opinia eksperta

„bezkompromisowa wierność”

dr. hab. Bartłomiej Toszek, Uniwersytet Szczeciński

“

Adriana Zandbrega jako Prezydenta RP widziałyby przede wszystkim kobiety (36%), wyborcy w grupie wiekowej 18 – 24 lata (32%) oraz mieszkańcy dużych miast (32%), natomiast głosujący na Sławomira Mentzena to przede wszystkim mężczyźni (40%), osoby w wieku od 25 do 30 lat (39%), mieszkające w miejscowościach liczących do 500 tys. mieszkańców (32%). Z dużą dozą prawdopodobieństwa należy uznać, że w obu przypadkach o pierwszym miejscu na liście preferencji kandydatów zdecydowała ich bezkompromisowa wierność swoim poglądom (niejako automatycznie wykluczająca reprezentowane przez nich ugrupowania z udziału w głównych obozach partii rządzących i opozycyjnych). Taki motyw wyboru świadczyłby, że **wbrew deklaracji o konieczności głosowania na „mniejsze zło”, wśród młodego pokolenia bynajmniej nie dominują kapitulaniczne nastroje, nakazujące wybór jedynie tych kandydatów, którzy mają szansę znaleźć się w kolejnej fazie wyborów.**

Wybrane komentarze

“
Młodzi ludzie mają dość dualizmu politycznego, tego, że przez lwią część naszego życia rządzą tylko dwie partie, których planem wyborczym nie jest pokazanie siebie z dobrej strony, tylko ukazanie drugiej strony jako tej gorszej.

Wyborca Mentzena

“
Max Weber pisał, że wybory to legitymizacja władzy, więc niebranie udziału w wyborach jest odmową legitymizacji systemu.

Niegłosujący

“
Zamiast współpracować w drodze o wspólne interesy, nasi politycy tylko się przekrzykują i nie potrafią nawiązać dialogu, nie wróży to dobrze dla przyszłości Polski, jak do tej pory nasz kraj rozwija się dzięki zaangażowaniu obywateli i prywatnych przedsiębiorców, a władza tylko walczy o stołek, by zgarniać dla siebie.

Niezdecydowany

“
Urodziłem się w 2006 r. i mam dość tego, że od 21 lat dwie partie dowodzone przez te same osoby nadal ignorują problemy młodych. Czas na zmiany, czas rozbić ten duopol, chcę Prezydenta, który będzie blokował pomysły Tuska i Kaczyńskiego. Nie chcę również Prezydenta lewicowego, który będzie wprowadzał szkodliwe ideologiczne pomysły.

Wyborca Mentzena

Wybrane komentarze

“
Na scenie politycznej brak jest dobrego kandydata na prezydenta. Sytuacja dupolowa panująca od lat sprzyja łamaniu i naginaniu prawa po obu stronach. Żaden kandydat i żadna partia nie przedstawiają faktycznych rozwiązań istniejących problemów ani alternatywy dla trwającego impasu PO PiS. Co gorsza, dyskusja polityczna, która jeszcze kilkanaście lat temu przebiegała kulturalnie, rzeczowo, obecnie polega wyłącznie na przekrzykiwaniu się, pustych obietnicach i starciach, zakrawając o wulgaryzm oraz głupotę.

Niezdecydowany

“
Niestety nie ma szans że mój kandydat przejdzie do drugiej tury nad czym ubolewam, (wówczas prawdopodobnie wybiorę mniejsze zło jakim jest dla mnie zmieniający co chwilę zdanie Trzaskowski).

Wyborczyni Zandberga

“
Nie chcę Trzaskowskiego na prezydenta, nie wiem kto przejdzie do drugiej tury, jestem jednak zdania, że warto dać szansę komuś innemu rządzić, dlatego będę głosować z myślą w głowie „Trzeba dać szansę, trzeba przerwać bezsensowną spiralę PiS-PO, mimo że kandydaci Konfederacji i Polski 2050 nie do końca odpowiadają mi programem wyborczym”.

Wyborczyni Hołowni

Opinia eksperta

Państwo jako aktywny gracz

Michał Szachniewicz, analityk polityk publicznych

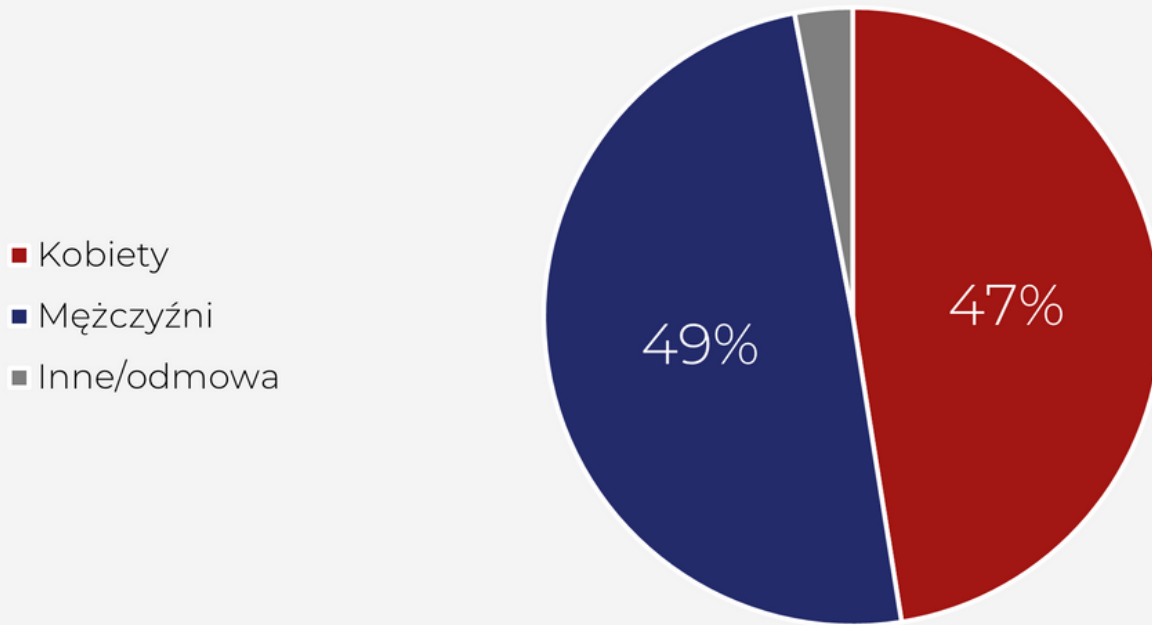
“

Młodzi wyborcy, jako pokolenie „końca podległości” – idąc za trafną tezę doktora Jarosława Kuisza – czyli urodzeni już w niezależnym, suwerennym państwie, inaczej formułują swoje oczekiwania wobec polityki. **Dla nich państwo powinno być aktywnym graczem, a nie biernym obserwatorem wydarzeń. Zależy im na silnym, a przynajmniej na poważnym państwie.** Narracje Mentzena i Zandberga zdają się trafnie odpowiadać na te potrzeby. Mentzen i Konfederacja odwołują się do motywów patriotycznych („silna i bogata Polska”), z kolei Zandberg i Razem skutecznie wyłamują się z narracji niektórych środowisk liberalnych, według których patriotyzm kończy się na płaceniu podatków i sprzątaniu po swoim psie. Razem sięga do historii polskiego ruchu lewicy niepodległościowej, w tym do Polskiej Partii Socjalistycznej, próbując przypomnieć, że socjaldemokracja w polskiej tradycji politycznej liczy ponad sto lat i aktywnie walczyła o odzyskanie niepodległości. Ta strategia zdaje się przynosić zadowalające rezultaty.

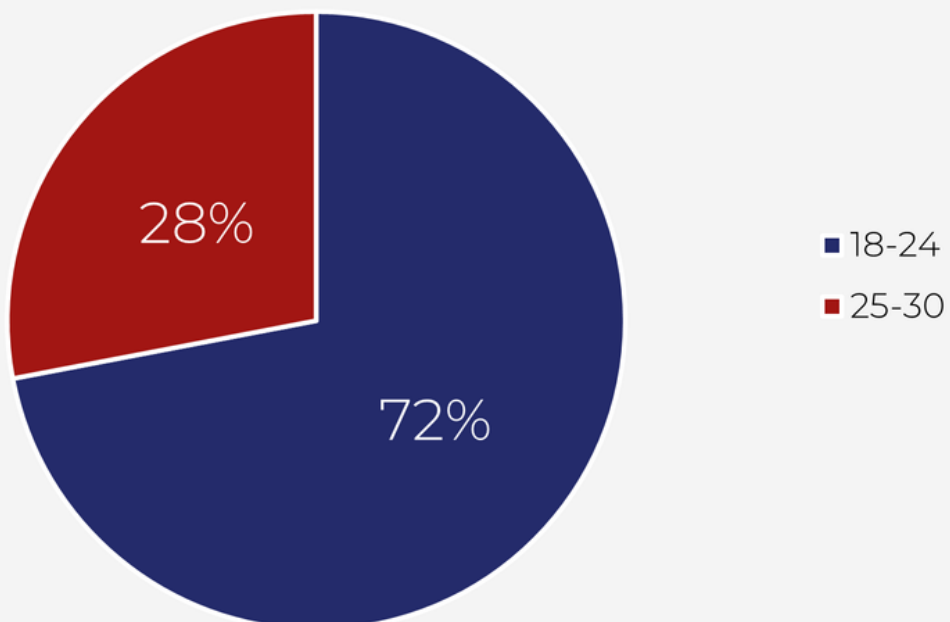
Struktura

Płeć

n= 503, CAWI

Wiek

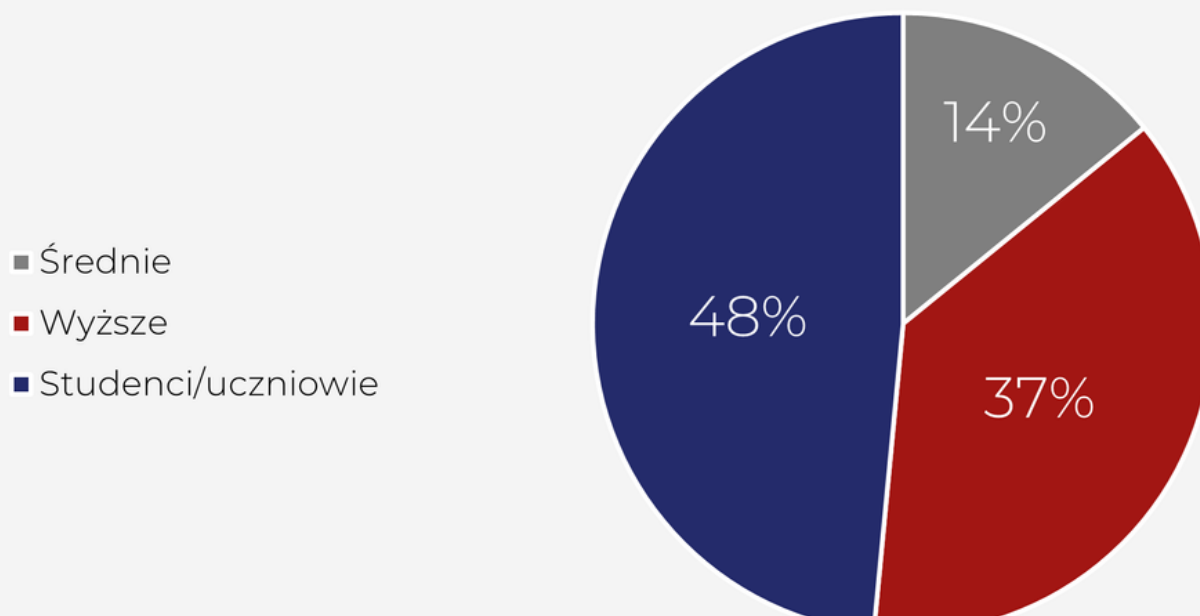

n= 503, CAWI

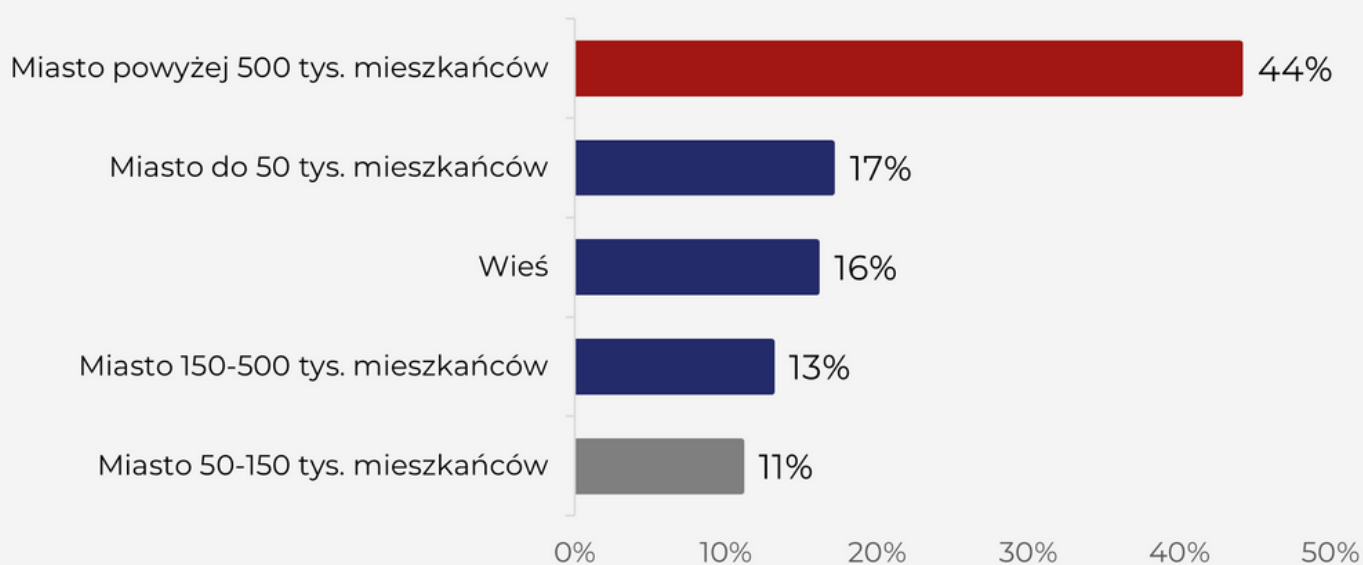
Struktura

Wykształcenie

n= 503, CAWI

Miejsce zamieszkania

n= 503, CAWI

O nas

Patrycja Karlińska

Redaktor prowadząca Gazety Kongresy

Gazeta Kongresy to młodzieżowe medium o ogólnopolskim zasięgu. Dajemy młodym nie tylko szansę na rozwój skrywanych talentów oraz umiejętności, ale przede wszystkim możliwość postawienia pierwszych kroków na – często niełatwej – dziennikarskiej drodze. Naszą misją jest tworzenie treści od młodych dla młodych, bo tylko tak możemy zostać usłyszani i pokazać, że nasz głos też się liczy. Tworzone przez nas treści nie raz trafiły do starszego grona odbiorców, budząc zainteresowanie i podziw, czym pokazaliśmy zarówno swoją wartość, jak i siłę.

Regularnie dajemy przykład, że Gen Z nie jest pokoleniem leniwym i roszczeniowym, jak przystało o nas myśleć i mówić. Mamy wpływ na zmiany państwowe, społeczne oraz polityczne. Potrafimy się zmobilizować i osiągnąć realne efekty, co mogliśmy zaobserwować w ostatnich wyborach parlamentarnych w 2023 roku. Chcemy mówić i być słyszani, ponieważ nieustannie jesteśmy blisko spraw ważnych dla młodego pokolenia – naszych spraw. I mam nadzieję, że damy temu wyraz również w zbliżających się wyborach prezydenckich.

Na koniec

Małgorzata Kostrubiec

Inicjatorka raportu, koordynatorka zespołu polityki

Stworzenie tego raportu stanowiło dla nas ogromne wyzwanie. Dołożyliśmy wszelkich starań, aby grupa naszych respondentów była możliwie szeroka i zróżnicowana. Badanie focusowe przeprowadzone na grupie ponad 500 osób można w pewny sposób uznać za rzetelne odzwierciedlenie preferencji politycznych młodego pokolenia. Jestem niezmiernie wdzięczna wszystkim ekspertom oraz uczestnikom, dzięki którym możemy spróbować lepiej zrozumieć młode pokolenie.

Jedno wiemy na pewno: kluczowa pozostaje frekwencja. Skoro młodzi niechętnie chodzą do wyborów, a ich poparcie kończy się na internetowej deklaracji, ich głos traci na znaczeniu. Dodatkowo na ich niekorzyść działa wspomniana na początku demografia.

Wizja gromadnego głosowania w wyborach się nie ziści – nie mam co do tego wątpliwości. Nie uważam ponadto, że powinno to być celem. Osoby okazjonalne interesujące się polityką na dwa tygodnie przed wyborami nie są w stanie podjąć świadomej decyzji. Dlatego przede wszystkim młodych trzeba zachęcać do przyjrzenia się sprawom publicznym, które i tak ich dotyczą. Wtedy chęć głosowania, czyli niejako wzięcia odpowiedzialności, przyjdzie sama.

Źródła

[1] Dane Państwowej Komisji Wyborczej.

[2] Dane z badań exit poll dla Ipsos.

[3] Dane GUS z badania Ludność. Stan i struktura oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2024 r., <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stand-i-struktura-ludnosci-oraz-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-w-2023-r-stand-w-dniu-31-12-6-36.html?pdf=1> [dostęp: 11 V 2025].

[4] Sondaż Atlas Intel Wybory Prezydenckie w Polsce 2025, przeprowadzony w dniach 05-08.05.2025, <https://atlasintel.org/poll/poland-national-08-05-2025>, [dostęp: 11 V 2025].

[5] Raport Prezydencki 2025, <https://www.moreincommon.pl/nasze-projekty/raport-prezydencki-2025>, [dostęp: 11 V 2025].

[6] SetiOne. Analiza dyskusji online w okresie 1 - 30 kwietnia 2025, <https://us-wbe-img2.gr-cdn.com/user/24bcd816-a9de-4bc4-9d05-30ea24a275e0/bb07e299-cada-4a52-80a3-46b796ad5859.pdf>, [dostęp: 11 V 2025].

[7] SetiOne. Analiza dyskusji online w okresie 1 - 8 maja 2025, <https://us-wbe-img2.gr-cdn.com/user/24bcd816-a9de-4bc4-9d05-30ea24a275e0/26fc0645-4f1a-4981-83d1-b5b3ddf15a87.pdf>, [dostęp: 11 V 2025].

[8] Młodzi w Europie Środkowej 2024. Wyniki badania w Polsce, <https://www.isp.org.pl/pl/publikacje/mlodzi-w-europie-srodkowej-2024-wyniki-badania-w-polsce>, [dostęp: 11 V 2025].

[9] Rozczarowani państwem, zadowoleni z życia. Prezydenckie wybory młodych Polek i Polaków, <https://www.batory.org.pl/publikacja/rozczarowani-panstwem-zadowoleni-z-zycia-prezydenckie-wybory-mlodych-polek-i-polakow>, [dostęp: 11 V 2025].

Zdjęcia ze strony szóstej pochodzą z oficjalnych stron internetowych kandydatów na Prezydenta RP.

Autorzy

Małgorzata Kostrubiec

Inicjatorka i autorka raportu, koordynatorka zespołu polityki portalu gazetakongresy.pl, członkini Rady Fundacji Media Przyszłości

Karol Turkiewicz

Współautor raportu, redaktor działu politycznego gazetakongresy.pl

Członkowie zespołu polityki

Grafika i skład

Julia Kocińska

Redaktorka działu kultury gazetakongresy.pl

Korekta

Miłosz Kucharski

Członek zespołu korekty gazetakongresy.pl

Dziękujemy

Dziękujemy za uwagę i za zaangażowanie!
Do zobaczenia przy urnach!

